

Film

Eden: een atypische wijndocumentaire

Bron: Wine Spectator – Owen Dugan ([link](#))

Eden, nu te streamen, volgt de familie Patterson van Mount Eden Vineyards gedurende zeven jaar en neemt een onverwachte wending.

Jeffrey en Ellie Patterson gaven de filmmakers volledige creatieve vrijheid – een ongebruikelijke stap voor wijnhuizen. (Nomadic Bear Productions)

Hoe ziet een typische openingsscène van een wijnfilm eruit? Een lange tafel vol vrolijke mensen die gezellig eten en drinken te midden van een prachtige wijngaard? Een verre opname van glooiende heuvels met ongerepte wijngaarden? De eerste scène in Eden, een documentaire uit 2024 van Christopher McGilvray die op de grote streamingplatforms te zien is, is een close-up van een man die 's avonds buiten bij een vuur zit en peinzend een sigaar rookt, terwijl er wat melancholische muziek speelt.

Hij wordt al snel vervangen door modderige laarzen aan vermoeide benen die bij zonsopgang door een wijngaard ploeteren. Ja, er is een hond, en ja, we zien de mistige vallei beneden – en later een regenboog – maar de film verbloemt de moeilijkheden van het werk in een wijngaard niet.

De eerste stem klinkt na ongeveer drie minuten: "Alles aan de bergen is riskant. Alles is steiler. Alles vergt meer energie... als er weinig mensen in de buurt zijn, moet je actie ondernemen en je omgeving beïnvloeden."

De spreker blijkt Reid Patterson te zijn, de zoon van Jeffrey en Ellie, die al veertig jaar Mount Eden Vineyards runnen, het wijnhuis waar de film over gaat. De familie gaf de filmmakers zeven jaar lang toegang – er kan veel gebeuren – en creatieve vrijheid. Dat laatste is vooral betekenisvol in dit tijdperk van hagiocdocumentaires en door erfgenamen goedgekeurde biografieën van beroemdheden, bedoeld om reputaties op te poetsen en de geschiedenis te herschrijven – of uit te wissen.

Nadat we de fysieke uitdagingen achter ons hebben gelaten, richten we ons op andere zaken. "Papa werkte elke dag. Kerst, Nieuwjaar," zegt Sophie, de dochter van Jeffrey en Ellie. En Ellie zegt: "We worden wat we doen, wat jammer is. Het is niet wie je bent."

Mount Eden Vineyards ligt hoog in de Santa Cruz Mountains, boven Santa Clara Valley (nu bekend als Silicon Valley). De vallei werd in de 19e eeuw intensief bewoond door Fransen, waaronder de mannen die daar de wijnhuizen van Almadén en Paul Masson zouden oprichten. Een lokale inwoner genaamd Martin Ray werkte voor Masson en kocht hem uit toen hij met pensioen ging. Op aanbeveling van Masson kocht Ray later het stuk land dat Mount Eden Vineyards zou worden.

Luchtfoto's tonen de steile oprit omhoog en vervolgens de afslag naar hun onverharde weg met haarspeldbochten die naar de locatie leiden. "Als je erover nadenkt, was het midden jaren '40 een ongelooflijke sprong in het diepe om een wijngaard op een bergtop aan te leggen," zegt Jeffrey. "Het is nog steeds niet makkelijk. Maar toen hij het deed, was het ontzettend moeilijk."

De Pattersons kwamen in 1981. Jeffrey was assistent. Het wijnhuis draaide financieel niet goed, en na een reorganisatie twee jaar later werd hij wijnmaker en nam Ellie de financiën en marketing over. Deze samenwerking bleek zeer succesvol: ze kregen aandelen in het bedrijf en hadden in 2008 een meerderheidsbelang. (Onderweg kochten ze een nabijgelegen landgoed dat ze Domaine Eden noemden.)

Als wijngaardeigenaar kun je, zodra je een bepaald succesniveau hebt bereikt, twee belangrijke richtingen inslaan. De Pattersons onderzochten de eerste – het verkopen van het landgoed – maar beseften dat dit niets voor hen was. "Als je zo lang ergens voor werkt, je hele leven eraan wijdt, en er dan een derde partij komt die er puur vanuit financieel oogpunt naar kijkt, dan is dat heel vernederend," zegt Jeffrey. "Het geld is aantrekkelijk. Maar je hebt je hele leven niet voor geld gewerkt. Het was om iets belangrijks, iets betekenisvols te creëren."

Jeffrey Patterson trad in 1981 in dienst bij Mount Eden Vineyards. (Nomadic Bear Productions)

De tweede optie is het nalaten van een erfenis, wat een probleem opleverde. Sophie vertrok zodra ze kon om haar plannen om verloskundige of verpleegkundige te worden na te streven. Reid ging studeren en ontwikkelde een passie voor koffie, wat volgens hem op een bepaalde manier te maken heeft met zijn opvoeding en hem tegelijkertijd de mogelijkheid biedt om van de druiven af te blijven.

De ouders geven hun mening. Jeffrey zegt: "Wijn van deze omvang is het best in handen van een familie met een langetermijnvisie die bereid is te investeren. Dat was een goede ontwikkeling voor dit landgoed, en mijn kinderen zullen het erven als ze daarvoor kiezen." En Ellie: "We hadden er eigenlijk nog nooit over nagedacht. Opeens betekende 'erfenis' iets."

Eden is in wezen een film over het boerenleven – en ook over familie. (Nomadic Bear Productions)

Veel van de muzikale montages tonen arbeiders, bijna allemaal Latino's, in de wijngaarden: soms van dichtbij, soms niet. Deze film laat zien hoe zwaar het werk is, van eindeloos snoeien en het plaatsen van steunpalen tot het slaan van nieuwe palen en het repareren van apparatuur. ("Als je wijnmaker

wilt worden, moet je leren hoe je een tractor repareert," zegt Jeffrey.) Er is bijna geen tijd in de wijnmakerij, en slechts één korte scène waarin de wijn wordt geblend. Eden is in feite een film over de landbouw.

Maar eigenlijk is het ook een film over familie. De kinderen komen terug en storten zich vol overgave in de wijnmakerij. Reid leert alle aspecten van het werk in de wijngaard – er is een prachtige scène met hem en een man genaamd Andreas, die zegt dat hij begon toen Reid zes maanden oud was. We zien de twee mannen machines repareren en horen Reid zeggen: "Hij kent me beter dan wie dan ook."

Sophie komt terug omdat, zoals ze zelf zegt: "Ik ben een heel planmatig persoon. Dit is niet waarvoor ik gestudeerd heb. Toen ik hier begon te werken, werd me een functie aangeboden die niet bestond. Dus ik heb het min of meer zelf kunnen invullen." Ze runt de horeca, inclusief de eerste openbare proeverijen van Mount Eden.

Spoilerwaarschuwing: Nee, er gaat niemand dood. Maar er is wel een schokkende wending rond de 60 minuten. Lees niet verder als je het niet wilt weten.

Ken je dat gevoel dat je al een flink stuk in een film zit en dat het dan ineens een onverwachte wending neemt die alles wat eraan voorafging beïnvloedt? Nou, dat gebeurt hier. Ellie vraagt een scheiding aan. Ik zat de film op mijn laptop op de bank te kijken en toen die titelkaart verscheen, schrok mijn familie zich rot.

De scheiding wordt niet uitgebreid besproken, hoewel Ellie wel uitlegt dat ze het altijd fijn heeft gevonden om alleen te zijn: "Het voelt als een nieuw hoofdstuk voor mij." Over de band tussen zijn ouders zegt Reid: "Een deel van die kracht komt van mijn vader. Dat is gewoon zijn aard; hij is zo'n stabiel persoon. Voor Ellie kan het, om daar constant in te zitten, soms vermoeiend worden. Altijd hetzelfde, altijd in dat ritme."

Wijn vormt een belangrijke achtergrond voor het ware verhaal van Eden. (Nomadic Bear Productions)

Het moment zelf beïnvloedt alles wat eraan voorafging. En het beïnvloedt de montage van het enten die er direct op volgt. En het beïnvloedt wat Jeffrey zegt over een wijngaard: "Als ik hem aanplant,

denk ik er de hele tijd aan... zeven dagen per week. Je moet er uiterste aandacht aan besteden en ervoor zorgen dat alle wijnstokken sterk zijn. Dat er een constante groei is, geen probleemgebieden. ... Maar als de wijngaard een jaar of tien is, haak ik af. Dan denk ik: 'wijngaard is klaar.' Het draait om onderhoud en verzorging, maar ik denk er niet meer aan."

Eden is een voorbeeldige wijndocumentaire die eigenlijk geen wijndocumentaire is. Het is een langlopend verhaal over liefde, hard werken, passie, familie en nalatenschap, met wijn als achtergrond. De Pattersons waren niet bang om het te doen, waarschijnlijk omdat ze zulke ogenschijnlijk rechttoe rechtaan, helder denkende mensen zijn die allemaal veel om elkaar geven. Die openheid werd beloond door een opmerkelijk gevoelige filmmaker die hen helpt hun hele verhaal te vertellen, zelfs als het verandert.